

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU – 4101-22-07/2012

P/12/094

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/094 – Profilaktyka narkomanii w szkołach
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Walerian Marczyk, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 83674 z dnia 19.10.2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	XXIII Liceum Ogólnokształcące im. Nauczycieli Tajnego Nauczania w Lublinie (kod pocztowy 20-060, regon 431254304), ul. Józefa Poniatowskiego 5 (zwane dalej „Liceum” lub „LO”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Monika Wrona, Dyrektor Liceum ¹ (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² działalność kontrolowanej jednostki w zakresie planowania oraz wdrażania działań w obszarze profilaktyki narkomanii w latach szkolnych 2010/2011 oraz 2011/2012.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższą ocenę uzasadnia w szczególności opracowanie, zgodnie z postanowieniami Statutu³ Liceum, szkolnego programu profilaktyki oraz prawidłowa realizacja 13 objętych badaniem działań spośród 18 przewidzianych w tym programie.

Działaniami z zakresu profilaktyki narkomanii objęto w badanym okresie uczniów wszystkich klas liceum oraz nauczycieli i rodziców.

Planowanie działań profilaktycznych w szkolnym programie profilaktyki oparto, zgodnie z postanowieniami Statutu Liceum, m.in. na wynikach diagnozy zachowań problemowych uczniów oraz ich przyczyn, a także potrzeb i oczekiwań uczniów, nauczycieli i rodziców.

Izba nie zgłasza zastrzeżeń do działań interwencyjnych podjętych przez pracowników Liceum w związku z incydentem dotyczącym używania narkotyków na wycieczce szkolnej przez trzech uczniów. Działania te były zgodne z przepisami prawa⁴ oraz z opracowanymi w Liceum *Procedurami postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży przestępczością i demoralizacją oraz przypadku zagrożenia jej zdrowia i życia*, a także zostały odpowiednio udokumentowane. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna na rzecz uczniów, ich rodziców i nauczycieli

¹Od 1 września 2012 r. W okresie od 1 września 1991 r. do 31 sierpnia 2012 dyrektorem Liceum była p. Alicja Fijałek.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Uchwalony w dniu 12 marca 1998 r. przez Radę Miejską w Lublinie i po dokonaniu zmian i ujednoliceniu tekstu został przyjęty uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu 30 sierpnia 2007 r.

⁴ Par. 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. Nr 26, poz. 226), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej”.

udzielana była w Liceum na zasadach określonych w stosownych przepisach prawnych⁵.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie działań z zakresu profilaktyki narkomanii

1.1. Szkolny Program Profilaktyki

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół⁶, działalność edukacyjna szkoły jest określona m.in. przez program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym.

Szkolne programy profilaktyki realizowane są w Liceum od 1 września 2002 r.⁷ W okresie objętym kontrolą w LO obowiązywał Szkolny Program Profilaktyki na lata 2010-2013 (zwany dalej „SPP”), który został opracowany w II kw. 2010 r. przez pedagoga szkolnego panią E. Pawlik-Rożek i przewodniczącą Komisji Wychowawców panią D. Kowalewską, pod kierunkiem byłego dyrektora tego liceum pani A. Fijałek⁸. SPP został uchwalony we wrześniu 2010 r. przez Radę Pedagogiczną oraz zaopiniowany przez Prezydium Rady Rodziców. Zgodnie z § 37 Statutu Liceum oraz zakresem obowiązków, pedagog szkolny koordynuje działania wychowawcze i jest odpowiedzialny m.in. za profilaktykę w zakresie uzależnień i indywidualną pomoc uczniom w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 4-29, 30-37, 42)

Przed opracowaniem SPP przedstawiciele Liceum (w tym: wicedyrektor pedagog szkolny, dwoje nauczycieli oraz jeden z rodziców ucznia) uczestniczyli w zrealizowanym przez Fundację „Rozwiń Skrzydła” w Lublinie projekcie pn. „Szkolny Program Profilaktyki kluczem do podnoszenia jakości edukacji”, dofinansowany przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności, w ramach Programu „Przemiany w Regionie”. W projekcie na zasadzie partnerstwa uczestniczyły dwie szkoły z Lublina (w tym XXIII LO) oraz dwie szkoły z Kaliningradu (Federacja Rosyjska). Projekt realizowano od 1 września 2009 r. do 30 kwietnia 2010 r. w Lublinie i Kaliningradzie. Program merytorycznych szkoleń opracowano na podstawie procedury konstruowania szkolnych programów profilaktyki w opracowaniu Z.B. Gasia. Część warsztatowo-wykładowa została wzbogacona konsultacjami oraz wizytami studyjnymi. Rezultaty realizacji Projektu zostały przedstawione w publikacji przygotowanej przez Koordynatora Projektu z Fundacji „Rozwiń Skrzydła”. Program zrealizowany został w trzech etapach.

Celem pierwszego etapu było przygotowanie uczestników poprzez przeprowadzenie warsztatów do pierwszego kroku tworzenia szkolnego programu profilaktyki, w tym przeprowadzenie diagnozy potrzeb profilaktycznych szkoły. Przedstawiciele szkół podczas tego etapu szkolenia brali udział w kilku wykładach prowadzonych przez specjalistów z zakresu profilaktyki. Drugi etap projektu poświęcony był metodologii tworzenia szkolnego programu profilaktyki. Dzięki odpowiednim narzędziom

⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. Nr 11, poz. 114) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w tej samej sprawie (Dz.U. Nr 228, poz. 1487).

⁶ Dz.U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17.

⁷ Na mocy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. nr 51, poz. 458 ze zm.) – uchylonego z dniem 30.01.2009 r.

⁸ Z osobą tą została rozwiązana z dniem 31 sierpnia 2012 r. umowa o pracę w związku z nabyciem świadczeń emerytalnych.

metodycznym uczestnicy pod kierunkiem trenera pokonywali kolejne etapy tworzenia tej strategii. Uczestnicy podczas warsztatów zdobywali wiedzę dotyczącą umiejętności formułowania problemów i celów, a następnie jak planować i realizować działania profilaktyczne w szkole. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb profilaktycznych szkoły sformułowano prawidłowości, zalecenia, cele i zadania programu oraz harmonogram jego wdrażania. Trzeci etap szkoleniowy miał charakter podsumowujący. Wszystkie grupy szkoleniowe podzieliły się efektami swojej pracy. Przeprowadzono ewaluację stworzonych programów profilaktycznych. Pozwoliło to na wzajemną wymianę doświadczeń oraz wypracowanie nowych rozwiązań metodycznych.

Metody i narzędzia pracy stosowane podczas spotkań szkoleniowych były tak skonstruowane, aby uczestnicy mogli, pod kierunkiem trenera, pokonywać kolejne etapy procedury konstruowania programu. Uczestnicy projektu, poprzez liczne wizyty studyjne, mieli okazję zapoznać się ze sprawdzonymi rozwiązaniami w zakresie działań profilaktycznych. W Lublinie były to szkoły, które wypracowały wysokie standardy w zakresie profilaktyki, instytucje środowiskowe wprowadzające alternatywne formy przeciwdziałania patologii (Świetlica Jubileuszowa przy Archikatedrze Lubelskiej, Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym "AGAPE") oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie i Kuratorium Oświaty w Lublinie. Liceum nie poniosło żadnych wydatków z tytułu uczestnictwa w ww. projekcie.

(dowód: akta kontroli, str. 38-40)

6 czerwca 2012 r. pedagog szkolny i wicedyrektor Liceum uczestniczyli w szkoleniu nt. „Szkolne programy wychowawcze i profilaktyczne. Między teorią a praktyką” zorganizowanym przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych i Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta w Lublinie oraz Zakład Psychologii Wychowawczej i Psychologii Rodziny UMCS.

(dowód: akta kontroli, str. 67)

SPP został oparty, zgodnie z § 52 Statutu Liceum, na diagnozie zachowań problemowych występujących wśród uczniów oraz ich przyczyn, a także potrzeb i oczekiwań uczniów, nauczycieli i rodziców. Diagnozę przeprowadzono w ramach realizacji ww. Projektu i wykorzystano do opracowania aktualnego SPP w oparciu o: wyniki badań ankietowych; systematyczne obserwacje zachowań uczniów; systematyczną analizę absencji uczniów w szkole; informacje napływające ze strony nauczycieli, dyrekcji i rodziców. Badaniami ankietowymi objęto ogółem 129 osób, w tym 60 (7%) uczniów z klas I i II, 39 rodziców (4,5%) oraz 30 (44%) nauczycieli.

Wyniki diagnozy zostały zamieszczone w SPP w części „Podsumowanie wyników badań” i miały na celu zidentyfikowanie prawidłowości związanych z zapotrzebowaniem na działania profilaktyczne w środowisku szkolnym. Według przedstawionych wyników *„ponad połowa badanych uczniów (58 %) uważa, że kilkoro rówieśników z klasy używa czasami narkotyków. Okazję do spróbowania narkotyków miało 35 % badanych. Ankietowani jako przyczynę sięgnięcia po narkotyki wskazywali na: sposób zapomnienia o własnych problemach, kłopotach szkolnych (27 %), przyjemne spędzanie czasu (25 %), sposób na relaks (22 %), namawianie przez rówieśników (15 %). Do narkotyków najczęściej używanych należała marihuana, amfetamina i ekstazy. Niepokojąca jest również dostępność dopalaczy. (80 %) ankietowanych nauczycieli uważa, że ich uczniowie posiadają średnią wiedzę na temat używania marihuany oraz innych środków pobudzających”.*

(dowód: akta kontroli str. 4-10)

Zgodnie z dokonaną diagnozą głównymi priorytetami działań profilaktycznych było ograniczenie podejmowania przez młodzież eksperymentowania ze środkami psychoaktywnymi: alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze.

Cele działań profilaktycznych określonych w SPP były następujące:

- 1) zmniejszenie zagrożeń zdrowotnych występujących w życiu uczniów w związku z sięganiem przez nich po środki uzależniające, dopalacze;
- 2) ograniczenie i eliminowanie zachowań ryzykowanych występujących wśród młodzieży szkolnej jak: wagary lekceważenie obowiązków szkolnych, wulgaryzmy, agresja;
- 3) doskonalenie umiejętności uczniów w skutecznym radzeniu sobie w życiu ze stresowymi sytuacjami, presją rówieśniczą;
- 4) promocja zdrowego stylu życia.

Dla realizacji ww. celów sporządzono odrębne harmonogramy obejmujące realizację określonych działań, w tym: wskazanie obszaru działania, sposób jego realizacji, osoby odpowiedzialne za realizację sformułowanych działań oraz terminy ich realizacji.

(dowód: akta kontroli str. 22-28)

Dla realizacji celu nr 1 (zmniejszenie zagrożeń zdrowotnych występujących w życiu uczniów w związku sięganiem przez nich po środki uzależniające, dopalacze) sporządzono harmonogram działań w obszarze działania „Profilaktyka uzależnień”, obejmującym profilaktykę antyalkoholową, antynikotynową i antynarkotykową. Sformułowano w tym zakresie 18 działań za realizację których odpowiedzialni byli głównie wychowawcy, pedagog, dyrektor, nauczyciele WF. Realizację trzech działań przewidziano z udziałem specjalistów ds. profilaktyki. W SPP przewidziano współpracę z organizacjami i instytucjami wspierającymi szkołę w działaniach profilaktycznych (poradnie psychologiczno-pedagogiczne, policja, Sąd rodzinny, uczelnie wyższe). Działania w tym obszarze dotyczyły m.in. prowadzenia i organizowania zajęć tematycznych i edukacyjnych dla uczniów; organizowania prelekcji tematycznych dla rodziców i uczniów z zakresu profilaktyki uzależnień; przeprowadzenia zajęć edukacyjnych pt. „jak skutecznie odmawiać wzięcia dopalaczy”; organizowania szkoleń dla nauczycieli w zakresie stosowania działań profilaktycznych; organizowania warsztatów dotyczących przeciwstawiania się presji rówieśniczej w sytuacjach namawiania do podejmowania zachowań ryzykowanych; przekazywania informacji dotyczących problemu uzależnień wśród młodzieży, prowadzenia rozmów z rodzicami i udzielania im konsultacji, zachęcania uczniów do uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych.

Sposób wdrożenia ww. działań profilaktycznych przedstawiono w pkt. 2 dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 23-24)

Postanowienia SPP zostały przedstawione w siedmiu rozdziałach, które obejmowały: „Podstawy Prawne”, „Poziomy działań profilaktycznych”, „Diagnozę środowiska szkolnego”, „Strukturę Programu”, „Przewidywane efekty”, „Zadania do realizacji”, „Ewaluację Programu”.

Przy sporządzaniu SPP korzystano z następujących programów: Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2006-2010; Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006-2010; Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007-2011; Rządowego Programu na lata 2008-2013 „Bezpieczna i przyjazna

szkoła”. Przy planowaniu działań współpracowano m.in. z Urzędem Miasta w Lublinie, policją, ośrodkami profilaktyki, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, szkołami wyższymi. Działania z zakresu profilaktyki narkomanii przedstawiono w szerszym kontekście profilaktyki uzależnień i wzmacniania postaw pożądaných; działania te dotyczyły m.in. przeciwdziałania alkoholizmowi i uzależnieniu od tytoniu, radzenia sobie z agresją, tolerancji dla odmienności i wzmacniania postaw asertywnych.

(dowód: akta kontroli str. 4-8, 95-97)

W zakresie profilaktyki narkomanii SPP zakładał działania z poziomu profilaktyki uniwersalnej (pierwszorzędowej) i profilaktyki selektywnej (drugorzędowej), odnoszącej się do uczniów, którzy z różnych powodów są zagrożeni patologią lub podjęli choć jedno zachowanie ryzykowne. Odbiorcami SPP byli uczniowie wszystkich klas, nauczyciele, pracownicy administracyjni oraz rodzice. SPP nie zakładał udziału w programach profilaktycznych, których skuteczność została potwierdzona przez Ośrodek Rozwoju Edukacji („ORE”) lub rekomendowanych przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii („KBPN”). Od kwietnia 2012 r. Liceum uczestniczy w realizacji programu „Profilaktyka a Ty”, realizowanego we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Komendą Główną Policji. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie przedstawiono w pkt. 2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 68)

W postanowieniach końcowych SPP zapisano m.in., że prezentacji efektów realizacji Programu dokonuje się na plenarnych posiedzeniach Rady Pedagogicznej dwa razy w ciągu roku szkolnego, a ewaluacja zakończy się sporządzeniem raportu zawierającego: wynik (fakty wynikające z ewaluacji), wnioski (interpretacja wyników, słabe i mocne strony), zalecenia (propozycje do przyszłych działań). W badanym okresie pedagog przedłożyła na posiedzeniach Rady Pedagogicznej, zgodnie z ww. wymogiem, cztery sprawozdania z realizacji SPP.

(dowód: akta kontroli str. 17, 49-60)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W podstawach prawnych SPP powołano się na rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół⁹, które zostało uchylone z dniem 30 stycznia 2009 r. Od 1 lutego 2009 r. obowiązuje w tym zakresie rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia z dnia 23 grudnia 2008 r.¹⁰. Nie miało to jednak wpływu na formę i treści SPP.

(dowód: akta kontroli str.7)

W opracowanych planach nadzoru pedagogicznego dyrektora Liceum na lata szkolne 2010/2011-2012/2013 nie uwzględniono kwestii dotyczących kontroli realizacji SPP.

(dowód: akta kontroli str.48)

Według § 21 ust.2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego¹¹, dyrektor szkoły opracowuje na każdy rok szkolny plan nadzoru pedagogicznego zawierający m.in.

⁹ Dz. U. Nr 51, poz. 458, ze zm.

¹⁰ W sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

¹¹ Dz. U. Nr 168, poz. 1324

„tematykę i terminy przeprowadzania kontroli przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek”.

Dyrektor Liceum wyjaśniła, że „na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 7 listopada 2012 r., kontrola realizacji SPP została uwzględniona w planie nadzoru pedagogicznego”.

(dowód: akta kontroli str. 69)

Opracowany SPP na okres trzyletni (2010/2011-2012/2013) nie był aktualizowany w badanym okresie. W Programie tym zawarto zapis dotyczący możliwości jego modyfikowania zgodnie z potrzebami społeczności szkolnej.

Pedagog szkolny wyjaśniła m.in, że „w roku szkolnym 2012/2013 powołano Zespół ds. bezpieczeństwa, w Planie Nadzoru Pedagogicznego na ten rok przewidziano również kontrolę (październik-listopad) realizacji zaplanowanych zadań w SPP. Podjęte działania ww. Zespołu oraz wnioski z kontroli dyrektora skutkować będą wprowadzeniem koniecznych zmian w harmonogramie realizacji SPP jeszcze w roku szkolnym 2012/2013”.

(dowód: akta kontroli str. 85)

1.2. Doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie przygotowania do przeciwdziałania narkomanii wśród uczniów

Opis stanu faktycznego

W Liceum obowiązuje Wieloletni Plan Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli opracowany na lata 2009-2012.

(dowód: akta kontroli str. 61-66)

Uwagi dotyczące badanej działalności

W opracowanym przez byłego Dyrektora Liceum p. A. Fijałek Wieloletnim Planie Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli na lata 2009-2012 nie planowano żadnych szkoleń dotyczących profilaktyki narkomanii.

Według § 2 pkt 5 rozporządzenia w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej, działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole polega m.in. na przygotowaniu nauczycieli i osób zajmujących się wychowaniem dzieci i młodzieży do przeciwdziałania narkomanii.

Pedagog szkolny wyjaśniła, że „w swojej pracy wychowawczej, nauczyciele, pedagog szkolny i dyrekcja szkoły korzystają z materiałów zamieszczonych na stronach ORE, wykorzystują dostępne w bibliotece szkolnej filmy, artykuły i książki dotyczące narkomanii. Prowadzone na godzinach wychowawczych zajęcia ze specjalistami, prelekcje dla uczniów i rodziców podczas zebrań z rodzicami służą również podwyższaniu wiedzy nauczycieli. Rozumiejąc potrzebę przypomnienia i uzupełnienia wiedzy wszystkich członków rady pedagogicznej z zakresu profilaktyki uzależnień, w Wieloletnim Planie Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli na lata 2013-2015 uwzględnione będzie, w miarę dostępnych środków, szkolenie z tego zakresu”.

(dowód: akta kontroli str. 85)

1.3. Procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń

Opis stanu faktycznego

Strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, o której mowa w § 10 rozporządzenia w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej nie została w Liceum opracowana. Statut LO nie przewidywał opracowania takiego dokumentu. Dyrektor Liceum wyjaśniła, że „w szkole nie opracowano oddzielnego dokumentu zawierającego zapisy strategii działań

wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencji wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, o której mowa w § 10 rozporządzenia, ponieważ jeden incydent, stwierdzony poza terenem szkoły (na wycieczce szkolnej) związany z narkotykami wśród uczniów nie wskazywał na potrzebę opracowania oddzielnego w tym zakresie dokumentu. Liceum realizuje wszystkie działania określone w § 10 pkt. 1-13 tego rozporządzenia zgodnie z zapisami w dokumentacji wewnętrznej, tj. w Statucie Szkoły, Szkolnym Programie Profilaktyki, Szkolnym Programie Wychowawczym, Planach Pracy Komisji Wychowawców, Planie Pracy pedagoga szkolnego”.

(dowód: akta kontroli str. 70-74)

W okresie objętym kontrolą w Liceum obowiązywały *Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży przestępczością i demoralizacją oraz przypadku zagrożenia jej zdrowia i życia*, zawierające oddzielnie określone postępowania w przypadkach uzyskania informacji, że:

- uczeń używa alkoholu lub innych środków psychotropowych, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji;
- na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków;
- na terenie szkoły znajduje się substancja przypominająca wyglądem narkotyk;
- na terenie szkoły znajduje się uczeń posiadający substancję przypominającą narkotyk;
- uczeń pali papierosy na terenie szkoły.

Ww. procedury zostały włączone do SPP i były zgodne z „Procedurami postępowania nauczycieli i metodami współpracy szkół z Policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności: narkomanią i alkoholizmem”¹².

(dowód: akta kontroli str. 18-21)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Wdrażanie działań z zakresu profilaktyki narkomanii

2.1. Realizacja działań profilaktycznych

Opis stanu
faktycznego

Realizacja 13 dotyczących profilaktyki uzależnień (tytoń, alkohol, narkotyki, dopalacze), z 18 przewidzianych do realizacji w SPP w latach szkolnych objętych kontrolą przedstawiała się następująco:

- 1) w ramach tematyki z zakresu profilaktyki uzależnień, w roku szkolnym 2010/2011 przeprowadzono na lekcjach wychowawczych 63 zajęcia we wszystkich 27 klasach (co najmniej jedno zajęcie w każdej klasie). Nauczyciel przedmiotu „wychowanie do życia w rodzinie” („wdż”) przeprowadził w tym okresie 23 lekcje w 17 klasach dla 506 uczniów (56%). W roku szkolnym 2011/2012 na lekcjach wychowawczych przeprowadzono ogółem 54 zajęcia, a na lekcjach wdż 19 w 10 klasach dla 300 uczniów (34%). Lekcje

¹² Modelowe procedury postępowania nauczycieli opracowane w ramach jednego z modułów Krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród Dzieci i Młodzieży przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 13 stycznia 2004 r.

prowadzone były zgodnie z planami zajęć przyjętymi do realizacji przez Komisję Wychowawców. Powadzano je w różnych formach: pogadanek, dyskusji, referatów, prelekcji specjalistów, nagrań magnetofonowych, ankiet, projekcji filmów. Na lekcjach wychowawczych realizowano tematykę, m.in.: „*Nałogi i zagrożenia*”, „*Emocje i narkotyki – jak sobie radzić w sytuacjach trudnych*”, „*Destrukcyjny wpływ nałogów na zdrowie człowieka*”, „*O zagrożeniach brania narkotyków i przeciwdziałania narkomanii*”, „*Lekomania*”, „*Nowe zagrożenia – dopalacze*”, „*Dopalacze, leki czy narkotyki*”, „*Stop narkotekom*”, „*Narkomania – temat aktualnie stały*”, „*Zagrożenia nałogami raz jeszcze*”. Na lekcjach wdz realizacja zajęć z profilaktyki uzależnień obejmowała m.in. tematy: „*Zagrożenia współczesnego świata, alkohol, narkotyki, sekty*”, „*Brałem i piłem*”, „*Młodość bez narkotyków*”, „*Prawdy i mity o marihuanie*”, „*Alkohol i narkotyki*”. Na lekcjach wychowawczych podejmowano również tematykę dotyczącą profilaktyki m.in. problemów wieku dorastania, sposobów bezpiecznego spędzania wolnego czasu, sposobów radzenia sobie ze stresem (po 40 godz. w każdym badanym roku szkolnym),

- 2) na godzinach wychowawczych zorganizowano następujące zajęcia edukacyjne dla uczniów LO ze specjalistami ds. profilaktyk:
 - w roku szkolnym 2010/2011 z: psychologiem z Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Komendy Miejskiej Policji w Lublinie z wykorzystaniem nagranej rozmowy z byłym narkomanem (w zakresie ogólnej problematyki uzależnień od narkotyków), w siedmiu klasach I (spośród dziewięciu) dla 260 uczniów (90%) oraz w pięciu klasach II (spośród dziewięciu) dla 150 uczniów (51%); specjalistami Ośrodka Profilaktyki Środowiskowej Fundacji Praesterno Oddział w Lublinie nt. „Czynniki chroniące i ryzyka w okresie dorastania”, w sześciu klasach I (spośród dziewięciu) dla 190 uczniów (59%) oraz w sześciu klasach II (spośród dziewięciu) dla 170 uczniów (58%),
 - w roku szkolnym 2011/2012 z: psychologiem ww. Zespołu Komendy Miejskiej Policji z wykorzystaniem nagranej rozmowy z byłym narkomanem, w pięciu klasach I (spośród dziewięciu) dla 150 uczniów (52%); specjalistami ww. Ośrodka nt. „Trudności okresu dojrzewania”, w dziewięciu (100%) klasach I dla 270 uczniów (93%),
- 3) 2 grudnia 2010 r. pedagog szkolny przeprowadziła szkolenie na temat dopalaczy z rodzicami (523) wszystkich klas Liceum (szczegółowe ustalenia podano poniżej w ppkt.12). 30 listopada 2011 r. specjalista z Zespołu ds. Nieletnich i Patologii KMP w Lublinie przeprowadził dla rodziców (podczas zebrań wychowawców z rodzicami) prelekcję nt. „Współczesnych zagrożeń młodzieży”,
- 4) w zakresie organizowania szkoleń dla nauczycieli ze specjalistami ds. profilaktyki, w roku szkolnym 2010/2011 przeprowadzono dwa szkolenia dotyczące problematyki „dopalaczy” (szczegóły w tym zakresie przedstawiono poniżej w ppkt 12),
- 5) w roku szkolnym 2010/2011 wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny i dyrekcja Liceum przeprowadzili ogółem 241 rozmów interwencyjnych z uczniami i rodzicami, w tym 15 rozmów z jednym uczniem I klasy dotyczących zapobiegania używania środków psychoaktywnych. W roku szkolnym 2011/2012 przeprowadzono 251 takich rozmów, z tego cztery z trzema uczniami klasy I, w związku z zatrzymaniem ich przez funkcjonariuszy policji w trakcie wycieczki szkolnej i podejrzanym o używanie środków

psychoaktywny (szczegółowe ustalenia w tym zakresie przedstawiono w pkt. 2.2. i 2.3. niniejszego wystąpienia pokontrolnego),

- 6) w dniach 23 września 2010 r. i 14 września 2011 r. na terenie Liceum, podczas zebrań wychowawców z rodzicami zorganizowano dwugodzinny Punkt Konsultacyjny dla rodziców. Dyżur pełniło dwóch psychologów z Ośrodka Profilaktyki Środowiskowej Fundacji Praesterno Oddział w Lublinie, którzy udzielali porad i informacji zainteresowanym rodzicom,
- 7) pedagog szkolny w trakcie rozmów z uczniami i rodzicami przekazywała adresy i numery telefonów, adresy e-mailowe oraz adresy stron internetowych konkretnych placówek świadczących pomoc specjalistycznych. Takie informacje zamieszczano również na tablicy ogłoszeń w Liceum oraz na tablicy świetlnej znajdujących się w dostępnych miejscach budynku szkoły,
- 8) podczas zebrań z rodzicami uczniów we wrześniu w latach 2010-2011 w trakcie konsultacji z psychologami Ośrodka Profilaktyki Środowiskowej Fundacji Praesterno, rodzicom oferowano udział w programie „Domowe Partnerstwo”¹³ realizowanego w formie warsztatów. Liceum nie posiada informacji o liczbie rodziców, którzy wzięli udział w realizacji tego programu,
- 9) realizowano różne formy działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień wśród młodzieży. Na lekcjach wychowawczych i zajęciach z udziałem specjalistów ds. uzależnień oraz zebraniach z rodzicami przekazywano odpowiednie w tym zakresie broszurki, informatory i ulotki,
- 10) w odpowiedzi na apel Kuratora Oświaty w Lublinie z dnia 4 października 2010 r. skierowany do dyrektorów szkół i placówek Województwa Lubelskiego, w sprawie wzmożenia działań profilaktycznych, mających na celu uświadomienie młodzieży zagrożeń wynikających z zażywania substancji odurzających, nazwanych potocznie „dopalaczami”, w Liceum podjęto następujące działania:
 - 21 października 2010 r. pedagog szkolny przekazała na zebraniu wychowawców treść ww. apelu Kuratora Oświaty oraz informację o konieczności przeprowadzenia zajęć z uczniami w tym zakresie. Na podstawie materiałów proponowanych przez MEN, publikacji prasowych i materiałów zamieszczonych na stronie ORE przygotowano materiały informacyjne dotyczące problematyki dopalaczy do wykorzystania na lekcjach wychowawczych,
 - 8 listopada 2010 r. pedagog szkolny i wicedyrektor LO wzięły udział w zorganizowanej przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM w Lublinie konferencji nt. „Dopalacze-trend i zagrożenie”,
 - 17 listopada 2010r. odbyło się szkolenie rady pedagogicznej na temat „Środki psychoaktywne – rodzaje, działania ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy” zorganizowane przez Agencję Szkoleniowo-Usługową w Lublinie,
 - 2 grudnia 2010 r. pedagog szkolny przeprowadziła szkolenie dotyczące dopalaczy z rodzicami (523) wszystkich klas I, II i III z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej „Środki psychoaktywne – rodzaje, działania ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy oraz scenariusza spotkania z rodzicami prezentowanego na stronie internetowej ORE – „Nowe zagrożenie –

¹³ Realizacja programu została dofinansowana przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii w wyniku rozstrzygnięcia konkursu zorganizowanego w grudniu 2009 r.

dopalacze". Przekazano również rodzicom informacje o możliwości uzyskania niezbędnej pomocy w Ośrodku MONAR w Lublinie i Ośrodku Leczenia Uzależnień w Lublinie,

- od października 2010 r. do czerwca 2011 r. wychowawcy wszystkich klas (27) przeprowadzili 29 lekcji informacyjnych dotyczących zagrożeń wynikających z używania dopalaczy. W każdej klasie odbyła się co najmniej jedna lekcja z tego zakresu,

11) dyrekcja i pedagog szkolny nawiązali w badanym okresie kontakt z 11 różnymi instytucjami (poradnie psychologiczno-pedagogiczne, organizacje charytatywne, policja, kuratorium oświaty, uczelnie wyższe, sanepid, ośrodki profilaktyki, organ prowadzący LO, sąd rodzinny) wspierającymi Liceum w działaniach profilaktycznych. Współpraca dotyczyła m.in. prowadzenia zajęć profilaktycznych, edukacyjnych i prelekcji dla uczniów, propagowania materiałów edukacyjnych, udziału uczniów w badaniach ankietowych, umożliwienia uczniom i ich rodzicom korzystania z pomocy psychologicznej, telefonu zaufania. W ramach współpracy z policją, Liceum przystąpiło w II semestrze roku szkolnego 2011/2012 do realizowanego przez Komendę Główną Policji w Warszawie programu „Profilaktyka a TY”¹⁴. 19 kwietnia 2012 r. pedagog szkolny i cztery uczennice uczestniczyły w konferencji zorganizowanej przez Kuratorium Oświaty w Lublinie na temat celu realizacji tego programu, który zakłada m.in. zmniejszenie zjawiska uzależnień wśród uczniów poprzez wyzwalanie aktywności społecznej. Pomocą w jego realizacji ma być m.in. stworzenie przez młodzież spektaklu teatralnego. W ramach konferencji odbył się także pokaz spektaklu edukacyjno-profilaktycznego pt. „SEKRET” przestrzegającego młodych ludzi przed zgubnymi skutkami narkotyków. Od października 2012 r. w LO prowadzona jest rekrutacja uczniów do organizowanej grupy teatralnej i przygotowanie własnego ww. spektaklu,

12) w roku szkolnym 2010/2011 pedagog szkolny udzieliła 62 uczniom oraz 122 rodzicom indywidualnych porad dotyczących tematyki uzależnień. W roku szkolnym 2011/2012 analogicznie 89 i 127,

13) w roku szkolnym 2010/2011 odbyło się 11 zebrań Komisji Wychowawczej, w trzech przypadkach wszczęto działania objęte procedurami postępowania nauczycieli opisane wyżej w pkt. 1.3. niniejszego wystąpienia pokontrolnego. W roku szkolnym 2011/2012 odbyło się 20 zebrań komisji Wychowawczej. Wszczęto działania proceduralne w czterech przypadkach (szczegóły przedstawiono w pkt. 2.2. i 2.3. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Wszystkie ww. zadania były zaplanowane w SPP i zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli str. 86-143)

Podczas pierwszych zebrań z rodzicami na początku każdego roku szkolnego (wrzesień) wychowawcy zapoznali rodziców z celami i zadaniami ujętymi w SPP.

(dowód: akta kontroli str. 49,54)

Na realizację zadań SPP Liceum poniosło jeden wydatek ze środków bieżących w wysokości 400 zł, który dotyczył szkolenia rady pedagogicznej (szczegóły przedstawiono wyżej w ppkt.10, tiret trzeci). W badanym okresie nie występowało do organu prowadzącego o środki związane z realizacją SPP. Liceum uzyskało natomiast środki w wysokości 3 tys. zł z funduszu prewencyjnego PZU na zakup

¹⁴ Program „Profilaktyka a Ty” w 2007 roku został wpisany do Banku Dobrych Praktyk, a w roku 2011 otrzymał tytuł LIDERA rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpiecznie”. W 2010 roku program ten przystąpił do Europejskiej Kampanii w sprawie Narkotyków.

sprzętu sportowego (piłek nożnych, do siatkówki i koszykówki) na zajęcia wychowania fizycznego oraz w ramach zapewnienia młodzieży zajęć pozalekcyjnych oraz zainteresowania ich aktywnym i zdrowym trybem życia.

(dowód: akta kontroli str.81-82)

W czerwcu 2010 r. w Liceum przeprowadzono ewaluację SPP opracowanego na lata 2007/2008-2009/2010. Według sporządzonego przez pedagoga szkolnego raportu z tego zakresu wszystkie działania profilaktyczne zostały wykonane, a założone cele osiągnięte. Z zapisów w SPP nie wynika, czy i w jakim stopniu wykorzystano wyniki badań, wnioski i wskazania do dalszej pracy, uzyskane w trakcie przeprowadzonej w czerwcu 2010 r. ewaluacji szkolonego programu profilaktyki realizowanego w latach szkolnych 2007/2008-2009/2010. Odnosnie profilaktyki w zakresie uzależnień od narkotyków nie sformulowano w dokonanej ewaluacji żadnych wniosków.

Pedagog szkolny wyjaśniła m.in. że „w przeprowadzonej ewaluacji SPP na lata 2007-2010 zostały zawarte ogólne oceny i wnioski odnośnie zrealizowanych działań z zakresu profilaktyki uzależnień, zgodnie z przyjętą praktyką integralnego traktowania najczęściej stosowanych substancji psychoaktywnych: alkoholu, tytoniu i narkotyków. Picie i palenie współwystępują ze sobą i torują drogę do zażywania narkotyków (...). Nowoczesny model działań profilaktycznych nastawiony jest na rozwijanie ogólnych umiejętności psychologicznych oraz społecznych jednostki i opiera się na założeniu, że to nie sam narkotyk jest groźny, lecz pewne „braki” tkwiące w jednostce. W ramach SPP na lata 2010-2013 przewidziano tematykę ograniczającą te „braki” i związaną m.in z: rozwojem osobowym nastolatków, podnoszeniem samooceny, ze świadomością własnych potrzeb i uczuć, z problemami w grupie rówieśniczej, z presją rówieśniczą.”

(dowód: akta kontroli str. 44- 47,83-84)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W sporządzonych przez pedagoga szkolnego sprawozdaniach z realizacji SPP w latach 2010/2011 i 2011/2012 przedstawiono różnorodne działania profilaktyczne podejmowane w tym okresie, ale w rocznych sprawozdaniach z realizacji SPP w ogóle nie odniesiono się do stopnia realizacji działań w tym zakresie i nie sformulowano ewentualnych wniosków dotyczących ich realizacji w następnych latach szkolnych, tj. 2011/2012 i 2012/2013.

Pedagog szkolny wyjaśniła m.in, że „w rocznych sprawozdaniach z realizacji SPP nie oceniono stopnia realizacji tego programu z zakresu profilaktyki uzależnień ujętych w harmonogramie, ponieważ całościowa ocena tych działań zostanie uwzględniona w ewaluacji końcowej SPP. Zgodnie z planem zostanie ona przeprowadzona w II semestrze roku 2012/2013 przez zespół nauczycieli powołany przez dyrektora szkoły”.

(dowód: akta kontroli str. 49-60, 85)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Podejmowanie działań interwencyjnych

Opis stanu
faktycznego

W dniu 27 marca 2012 r. podczas wycieczki szkolnej i zwiedzania przez uczniów klasy I Centrum Nauki Kopernik w Warszawie trzech uczniów wyszło na zewnątrz przed uzgodnionym terminem spotkania grupy o określonej godzinie. Funkcjonariusze Policji monitorujący obiekt zauważyli w ręku jednego z nich lufkę z substancją nie wiadomego pochodzenia. Policjanci zatrzymali uczniów do wyjaśnienia oraz poinformowali nauczycieli-opiekunów wycieczki o zaistniałym

zdarzeniu. Opiekunowie uczniów nie byli świadkami samego zatrzymania. Wychowawca wraz z uczniami udali się do Komendy Rejonowej Policji w Warszawie. Tam uczniowie w obecności wychowawcy i psychologa policyjnego złożyli wyjaśnienia, które zostały zaprotokołowane. Po odczytaniu protokołu uczniowie i wychowawca podpisali protokół przesłuchania i dołączyli do grupy wycieczki. Liceum nie posiada informacji o przebiegu dalszego postępowania przez Policję w związku z wyżej przedstawionym incydentem.

Po powrocie do Lublina wychowawca poinformował telefonicznie rodziców trzech uczniów o okolicznościach zdarzenia oraz o możliwości zorganizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Przebieg ww. zdarzenia został odpowiednio udokumentowany.

Powyższy tryb postępowania był zgodny z § 9 rozporządzenia w sprawie form działalności wychowawczej i zapobiegawczej oraz z opracowanymi przez Liceum „Procedurami postępowania nauczycieli w przypadkach uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków psychoaktywnych”.

(dowód: akta kontroli str. 19, 75-78)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Opis stanu
faktycznego

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna Liceum na rzecz uczniów i ich rodziców była udzielana na zasadach określonych w rozporządzeniach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach¹⁵ przez pedagoga szkolnego i innych pracowników Liceum.

W okresie objętym kontrolą dotyczyło to czterech uczniów, tj.:

- trzech uczniów klasy I, w związku z wyżej opisanym incydentem w trakcie wycieczki szkolnej do Centrum Nauki Kopernik. 28 marca 2012 r. (na następny dzień po incydencie) odbyło się spotkanie wychowawcy z dyrekcją szkoły w celu przedstawienia faktów zdarzenia oraz uzgodnienia organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej ze strony szkoły. 30 marca tego roku odbyło spotkanie dyrektora szkoły i wychowawcy z rodzicami trzech uczniów. Rodzice zostali poinformowani o możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej, przekazano adresy i numery telefonów placówek pomocowych na terenie Lublina. Uzgodniono monitorowanie ze strony wychowawcy zachowania uczniów w szkole, ich postępów w nauce oraz frekwencji. Rodzice zobowiązali się do cotygodniowego osobistego kontaktu z wychowawcą. Ponadto były prowadzone przez z-cę dyrektora szkoły ds. wychowawczych oraz wychowawcę na bieżąco rozmowy indywidualne z tymi uczniami. W kwietniu 2012 r. wychowawca klasy przeprowadził dwukrotnie dodatkowe zajęcia edukacyjne z zakresu profilaktyki przeciwdziałania narkomanii. Uczniowie ci po tym incydencie zostali zawieszeni w prawach ucznia na jeden tydzień, a na koniec roku szkolnego 2011/2012 otrzymali ocenę naganną z zachowania;

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. obowiązywało do 31 stycznia 2011 r. W dniu 1 lutego 2011 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 listopada 2010 r.

- jednego ucznia klasy I, w związku ze sprawianiem przez niego trudności wychowawczych w roku szkolnym 2010/2011. Matka ucznia, w trakcie rozmów z pedagogiem LO, przekazała swoje podejrzenia dotyczące sięgania przez jej syna po środki odurzające. W związku z powyższym matce zalecono wykonanie w domu testu na obecność narkotyków w organizmie syna, dostępnych w aptekach. Przekazano również jej adresy i telefony, gdzie może się zgłosić po pomoc specjalistyczną. Ponadto w LO podjęto inne działania w celu udzielenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi. Została nawiązana współpraca dyrekcji, wychowawcy i pedagoga szkolnego z matką, która przekazała informację, że syn wykonał test, a wynik był pozytywny. Matka skontaktowała się z policją. Uczeń uczestniczył w spotkaniu z psychologiem z Zespołu ds. Nieletnich i Patologii KMP w Lublinie. Ponadto w klasie, do której uczęszczał uczeń zostały przeprowadzone zajęcia z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii przez pedagoga szkolnego (3 grudnia 2010 r.) oraz psychologa z ww. Zespołu KMP (11 lutego 2011 r.). Z uczniem były prowadzone liczne rozmowy przez z-cę dyrektora Liceum ds. wychowawczych i wychowawcę. Uczeń nie otrzymał promocji do klasy II i zrezygnował z powtarzania klasy I w LO.

(dowód: akta kontroli str. 75-78)

W związku z wyżej opisanymi zdarzeniami, Liceum podjęło współpracę z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2 w Lublinie poprzez przekazywanie rodzicom uczniów informacji o możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy w ww. Poradni oraz kierowaniu ich na konsultacje w tym względzie.

(dowód: akta kontroli str. 75)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Ocena częściowa

IV. Uwagi i wnioski

Kontrolujący przeprowadził w trakcie niniejszej kontroli ankietę anonimową wśród uczniów wszystkich klas II i III (ogółem 18 klas) oraz nauczycieli i pedagoga szkolnego Liceum na temat zjawisk występowania narkotyków na terenie szkoły. Liczbę ankietowanych osób obrazuje poniższe zestawienie.

NAZWA SZKOŁY: XX III LO w Lublinie			
Grupa ankietowana	liczba wg stanu na dzień 3 września 2012 r.	liczba zebranych ankiet	(%)
Uczniowie	576	482	83,7
Nauczyciele	61	60	98,3
pedagog szkolny	1	1	100

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁶, wnosi o:

- 1) zapewnienie bieżącej kontroli i oceny realizacji zadań ujętych w SPP,
- 2) przeprowadzenie, zgodnie z potrzebami, szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień dla nauczycieli Liceum,

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia grudnia 2012 r.

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Lublinie

Dyrektor

Adam Pęziół

Kontroler

Walerian Marczyk

doradca ekonomiczny

.....
Podpis

.....
Podpis

¹⁶ Dz. U. z 2012 r., poz.82.